

بررسی روند شکل گیری جلفای اصفهان آزاده حریری^{۱*}، نگین نادری^۲

۱- دانشجوی دکتری مرمت و احیا بناها و بافت های تاریخی، دانشگاه هنر اصفهان
۲- دانش آموخته مقطع کارشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)

چکیده

پنج محل با نام جوقا (goqa) یا به گویش ایرانیان جلفا در متون تاریخی وجود دارد: ۱. جلفای کهنه، ۲. روستای جلفا در بخش جنوبی جلفای کهنه، ۳. جلفای روسیه، در ساحل سمت چپ رود ارس، ۴. جلفای ایران، در ساحل سمت راست رود ارس، ۵. جلفای نو در اصفهان (محل سکونت ارامنه). جلفای کهنه در منطقه ی گختان در ساحل سمت چپ رود ارس و در منطقه ای که امروزه نخجوان خوانده می شود، واقع شده بود و در قرون وسطی شهری آباد بوده و اکنون تنها ویرانه هایی از آن و شمار بسیاری گور و سنگ قبر برجای مانده است. قدیمی ترین این سنگ ها تاریخ ۱۱۱۳م (معادل ۵۰۷.ه.ق و ۴۹۲.ه.ش) را دارند. این پژوهش با روش توصیفی-تحلیلی و با هدف توسعه ای و بهره گیری از اسناد کتابخانه ای انجام شده و یافته ها طبق روش کیفی و از طریق مقایسه و تفسیر تحلیل شده اند. نتیجه پژوهش نشان می دهد، مستندسازی و روند شکل گیری محله تاریخی جلفای اصفهان در اعتلای فرهنگ و شناخت شهر تاریخی اصفهان تاثیر گذار است. **واژگان کلیدی:** اصفهان، جلفا، مهاجرت ارامنه